

Kadernota jeugdbeleid gemeente Nederweert 2005-2008

Doel & uitgangspunten

De nu voorliggende kadernota geeft de kaders aan voor het jeugdbeleid in Nederweert voor de jaren 2005-2008. Het aanbod op het gebied van jeugd en jeugdbeleid is vorig jaar al breed geïnventariseerd (voorontwerpnota jeugdbeleid 2005-2008). Om toch weer actuele achtergrondinformatie te kunnen geven is een bijlage met achtergrondinformatie toegevoegd. Per onderdeel wordt daarin ingegaan op het wettelijk kader, regionale ontwikkelingen en de lokale situatie. De bijlage kan als hulpmiddel dienen voor het vaststellen van de kaders.

Bij het vaststellen van de kaders is het van belang in gedachte te houden dat het met ca 90-95% van de jeugdigen en jongeren in onze gemeente goed gaat. Afgezet tegen de problematiek in grote steden zijn er in onze gemeente met jeugdigen en jongeren geen problemen. Desondanks is het wel zaak om de vinger aan de pols te houden, zo veel mogelijk via algemeen preventief beleid.

Algemene leidraad om te komen tot jeugdbeleid zijn landelijk: (thema's van) Operatie Jong en het BANS Akkoord en regionaal het Bestuursakkoord Jong Zijn in westelijk Midden-Limburg.

Om te komen tot een kadernota jeugdbeleid dienen een aantal keuzes gemaakt te worden. De doelgroep dient nader gedefinieerd te worden en de reikwijdte van het jeugdbeleid moet worden bepaald. Voor het toekomstige beleid gelden de volgende uitgangspunten:

- *Het jeugdbeleid van de gemeente Nederweert richt zich met name op jongeren van 0 t/m 19 jaar en hun ouders/ verzorgers;*
- *Jeugdbeleid omvat de volgende beleidstaken: peuterspeelzaalwerk, kinderopvang, onderwijs, leerplicht en Regionale Meld-en Coördinatiefunctie (RMC), speelruimte, sport, cultuur, (jeugd)gezondheidszorg, jeugdhulpverlening, openbare orde en veiligheid, communicatie, openbare ruimte, wonen en werken en jeugdverenigingen;*
- *Het doel van het jeugdbeleid is optimale ontwikkelingskansen voor alle jeugdigen te creëren en de voorzieningen voor de jeugd te versterken. Daarnaast is er ook extra aandacht voor risicojeugd;*

Resultaat

Het resultaat is een integraal, samenhangend en overzichtelijk jeugdbeleid. De kaders vormen de kapstok voor het toekomstige beleid. Soms dient er aangesloten te worden bij bestaand beleid, soms is er sprake van nieuw beleid. Voor zover nodig wordt aan elk onderdeel een uitvoeringsplan gehangen. Het is niet de bedoeling dat er uitgebreide beleidsnotities geformuleerd worden. Jeugdbeleid moet namelijk flexibel zijn, zodat er aangesloten kan worden op de veranderende situatie en behoeften van de jeugd en haar omgeving.

Integrale afstemming en samenwerking vraagt om regievoering. Intern, tussen de diverse (beleids)onderdelen, kan dit bevorderd worden door een aantal keer per jaar de stand van zaken gezamenlijk te bespreken en daarin verdere afstemming te bevorderen. Initiatief daarvoor ligt bij de beleidsmedewerker jeugd die daarin een coördinerende rol heeft.

Daarnaast dient er ook externe afstemming plaats te vinden. Er komt een stuurgroep Jeugd met daarin vertegenwoordigers van bijvoorbeeld de jeugdgezondheidszorg, onderwijs, algemeen maatschappelijk werk, bureau Jeugdzorg, politie, kinderopvang, peuterspeelzaalwerk, verenigingen, jongerenwerk en huisartsen. De stuurgroep is een adviesorgaan voor het college en dient signalen, wensen en behoeften van ouders en jeugdigen te vertalen in concrete acties. Van belang daarbij is een sluitende aanpak en een vraaggerichte werkwijze.

Beleidsstaken

Per beleidsstaak worden de kaders en indien van toepassing de relatie met het bestaande beleid aangegeven.

1. Peuterspeelzaalwerk

In december 2003 zijn door de raad de volgende kaders voor het peuterspeelzaalwerk vastgesteld:

- *De peuterspeelzaal is een algemeen toegankelijke en gesubsidieerde buurtvoorziening die in eerste instantie gericht is op kinderen uit Nederweert;*

- *In elke kern dient een peuterspeelzaal te blijven;*
- *De peuterspeelzalen dienen allen tot eenzelfde stichting te behoren;*
- *De peuterspeelzaal richt zich voornamelijk op 2½ tot 4 jarigen;*
- *Het maximaal aantal kinderen per groep is 18, de openingstijden zijn 5 uur voor twee dagdelen en er is een afname mogelijk van 1 tot 3 dagdelen;*
- *Het ambitieniveau is een bereik van 87% van de peuters.*

Daarnaast is in 2001 in een notitie Uitgangspunten benadering brede-school-initiatieven in de gemeente Nederweert nog onderstaand kader vastgesteld:

- *Bij strategische momenten peuterspeelzalen huisvesten in de basisschool.*

De peuterspeelzaal heeft meerdere functies en speelt een belangrijke rol in de doorgaande ontwikkelingslijn en sluitende aanpak. Voorgesteld wordt daarom om de volgende kaders toe te voegen aan het peuterspeelzaalwerk. Deze dienen in een uitvoeringsplan of visie op het peuterspeelzaalwerk samen met de peuterspeelzaal verder uitgewerkt te worden. Afhankelijk van de mate waarin deze taken opgepakt worden, werkt dit kostenverhogend.

- *Onderlinge ontmoeting en contact tussen peuters en ouders staat centraal;*
- *De peuterspeelzaal heeft een rol in het betrekken van ouders bij het peuterspeelzaalwerk;*
- *De peuterspeelzaal heeft een taak in opvoedingsondersteuning;*
- *De peuterspeelzaal stimuleert de brede ontwikkeling van kinderen (cognitief, sociaal, emotioneel, motorisch, taal en creatief);*
- *De peuterspeelzaal heeft een belangrijke rol in het signaleren en meten van (dreigende) achterstanden en eventuele verwijzing.*

2. Kinderopvang

Met het inwerking treden van de Wet kinderopvang is de rol van de gemeente aanzienlijk veranderd. Naast het verstrekken van een gemeentelijke bijdrage aan de doelgroepen heeft de gemeente de taak van melding en registratie. Daarnaast dient zij toezicht te houden op de kwaliteit en heeft ze een handhavingsplicht.

- *Er dient een handavings-en toezichtsbeleid opgesteld te worden;*
- *Bij een gelijkblijvende vraag en aanbod vervult de gemeente geen stimulerende rol in het vestigingsbeleid;*
- *Afstemming met (jeugd)beleid afhankelijk stellen van de bereidheid van de kinderopvang zelf (daar wordt niet extra op ingezet door de gemeente).*

3. Onderwijs

Tijdens de themabijeenkomst Visie Op Onderwijs van 6 juli 2005 is gesproken over de inhoudelijke kaders van het onderwijsachterstandenbeleid. Als uitgangspunt voor de komende vijf jaar zijn de volgende kaders genoemd. Deze kaders worden in de vorm van een bestuursopdracht Visie op onderwijs in september 2005 aan de raad voorgelegd ter vaststelling.

- *Op peuterspeelzalen dienen achterstanden gemeten te worden;*
- *Het percentage achterstanden dient significant omlaag gebracht te worden met als uitgangspunt dat elke jongere een startkwalificatie behaalt. Het middel dat daarbij wordt ingezet is een netwerk bestaande uit alle instellingen rondom het gezin;*
- *De doelgroep zijn kinderen vanaf de peuterspeelzaal tot 23 jaar. De doelgroep moet nader gespecificeerd worden (welke kinderen, welke risicofactoren).*

De leeftijdscategorie wordt hier ruimer genomen dan is voorgesteld vanuit het jeugdbeleid.

Daarnaast zijn er in Weert ontwikkelingen om te komen tot een educatieve agenda. De doelstellingen en uitgangspunten komen overeen met de bestuursopdracht Visie op onderwijs. Uitgangspunt van de educatieve agenda is het versterken van de samenwerking in de keten onderwijs-jeugdzorg-welzijn.

- *Doelstelling is een specifieke doelgroep leerlingen met extra aandacht zodanig toe te rusten dat ontwikkelingsachterstanden voorkomen of bestreden worden en de leerling in staat is een startkwalificatie te behalen.*

4. Leerplicht en Regionale Meld-en Coördinatiefunctie (RMC)

Tijdens de themabijeenkomst Visie Op Onderwijs zijn ook een aantal kaders voor leerplicht benoemd voor de gemeente Nederweert. Deze worden in de vorm van een bestuursopdracht visie op onderwijs ter vaststelling voorgelegd aan de raad van september 2005.

- *Er dient een verzuimprotocol ontwikkeld te worden;*
- *Er dient onder regie van de gemeente een netwerk ontwikkeld te worden;*
- *Op enkele vlakken kan samenwerking met de gemeente Weert gezocht worden.*

5. Speelruimte

Voor het speelruimtebeleid wordt verwezen naar het eindrapport beleidsonderzoek speelvoorzieningen Nederweert. Omdat 2004 het laatste planjaar was, wordt het huidige speelruimteplan in de 2^e helft van 2005 bijgesteld en geactualiseerd. Afhankelijk van de uitkomsten wordt het beleid nader geconcretiseerd en vastgesteld.

Zie ook het onderdeel sport.

- *Actualiseren en bijstellen van het speelruimteplan.*

6. Sport

Jeugd & buurt, onderwijs en sport is een deelproject van het projectplan breedtesportimpuls gemeenten Cranendonck – Nederweert. Dit onderdeel wordt verder uitgewerkt in een deelplan. Daarin staan de volgende doelstellingen nader uitgewerkt:

- *Aanbieden van een bewegingsactiviteiten voor peuters en kleuters en het scholen van leidsters en leerkrachten teneinde vroegtijdige bewegingsarmoede te kunnen bestrijden;*
- *Het bevorderen van een gezonde leefstijl met de nadruk op bewegen;*
- *Jaarlijks terugkerende sportkennismakingstrajecten op basis-en voortgezet onderwijs, aangevuld met theoretische kennis over sport en gezondheid;*
- *Zowel binnen als buiten verenigingsverband jeugd betrekken bij het ontwikkelen van sport-en beweegaanbod en het organiseren van evenementen. Een activiteitenprogramma ontwikkelen gericht op de jongeren op straat. Doel is deze jongeren te betrekken, te activeren en te stimuleren deel te nemen aan sociaal-culturele en bewegingsactiviteiten. Afstemming met activiteiten verenigingen;*
- *Bijstelling speelruimteplan gemeente Nederweert, speel-en trapvelden en realiseren jongerenontmoetingsplaatsen. Dit koppelen aan en inzetten bij sport-en beweegactiviteiten (inclusief een sportaanbod).*

Voor de laatste doelstelling wordt tevens verwezen naar het speelruimtebeleid.

7. Cultuur

- *Realiseren van een doorlopende leerlijn voor jongeren op het gebied van kunst en cultuur.*

8. Jeugdgezondheidszorg

Met betrekking tot jeugdzorg en jeugdbeleid zijn al diverse afspraken vastgelegd in het bestuursakkoord jeugdbeleid-jeugdzorg 2004-2007. Van belang bij dit onderdeel zijn:

- *Het stimuleren van de jeugdgezondheidszorg 0-19 jaar;*
- *Vergroten van de koppeling jeugdbeleid en volksgezondheid;*
- *Realiseren van een sluitende keten van jeugd(zorg)aanbod waarbij kinderen, jongeren en hun ouders centraal staan.*

Daarnaast kan specifiek als kader benoemd worden:

- *Het is een gemeentelijke taak dat er informatie verstrekt wordt aan jeugdigen en hun ouders over opvoeden en opgroeien.*

9. Jeugdhulpverlening

- *Stimuleren van de vroegsignalerende functie van scholen, consultatiebureaus, (sport)verenigingen en dergelijke. Bureau Jeugdzorg kan een belangrijke rol vervullen in de ondersteuning van vroegsignalerende organisaties. De gemeente heeft in deze een regiefunctie.*
- *Instellen van een lokaal netwerk jeugdhulpverlening (casusoverleg) gericht op het signaleren en vroegtijdig onderkennen van problemen bij jeugdigen. Dit netwerk kan doorverwijzen naar*

de jeugdzorg. Vorm en inhoud van dit overleg zijn afhankelijk van de uitkomsten van het traject onderwijs-jeugdzorg (educatieve agenda. Zie onderwijs).

- Meer bekendheid geven en periodiek informeren over jeugdhulpverlening zoals Bureau Jeugdzorg;
- De gemeente is faciliterend voor pedagogische hulp (advisering en lichte hulpverlening), zoals maatschappelijk werk en coachen van jeugdigen;
- De vraag van jeugdigen en hun opvoeders staat centraal en niet het aanbod van de instellingen. Instellingen moeten voor deze vraag toegankelijk en laagdrempelig zijn en zij moeten voortdurend de vraag en behoeften van jeugdigen en hun opvoeders toetsen;
- Het beleid dient zich te richten op intensieve voorlichting en informatie aan jongeren over het gebruik van genotmiddelen om risico's zoveel mogelijk te beperken. Mogelijk dat er ook behoefte is aan ondersteuning van ouders van kinderen die veelvuldig genotmiddelen gebruiken. Daarvoor kunnen informatieavonden georganiseerd worden.

10. Communicatie

- Aandacht voor goede communicatie met jongeren, dat wil zeggen op een begrijpelijke en voor jongeren aansprekbare wijze;
- Jongeren tussen 12 t/m 19 jaar worden betrokken bij de invulling van vrijetijdsbesteding, jongerenvoorzieningen en openbare orde voor zover dit beleid en/of de uitvoering hiervan op hen van toepassing is;
- Aan participatie wordt invulling gegeven door middel van een website voor jongeren van 12 t/m 16 jaar (informeren en reageren);
- Indien er belangstelling blijkt voor een bepaald onderwerp wordt via de website een groep geïnteresseerden samengesteld (jongeren hebben dan een adviserende functie);
- De site dient minimaal een activiteitenkalender te bevatten en ruimte voor jongeren om te reageren op het gemeentelijk beleid en werkwijze;
- Er wordt een werkgroep opgericht voor de opzet en het onderhouden van de site. Daarbij worden ook een aantal jongeren betrokken;
- Het blijft daarnaast ook een taak van de jongerenwerker om jongeren actief te bevragen over bepaalde ontwikkelingen en om behoeften en signalen van jongeren terug te koppelen naar de gemeente.

11. Openbare orde en veiligheid

Aandachtspunt is de afstemming met het integraal veiligheidsbeleid van de gemeente Nederweert. Voor het realiseren van jongerenontmoetingsplaatsen wordt verwezen naar openbare ruimte en verenigingen.

- Overlast door hangjongeren beperken door de inzet van de jongerenwerker en indien nodig van de politie waarbij jongeren en omgeving zoveel mogelijk met elkaar in contact gebracht worden;
- De gemeente dient op lokaal niveau de regie te voeren ten behoeve van de afstemming van de inzet van politie en justitie;
- Vergroten van de verkeersveiligheid voor en door jongeren, bijvoorbeeld door jongeren via aangrijpende beelden van verkeersongevallen de gevaren van hun gedrag in te laten zien.

12. Openbare ruimte

- Bij de inrichting van de openbare ruimte rekening houden met jongeren;
- De openbare ruimte is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van alle betrokkenen;
- Het realiseren van een buiten-jop laten hangen van de behoefte en het initiatief van jongeren zelf en hun omgeving. Van belang daarbij is draagvlak bij de omgeving, het aantal jongeren, de bereidheid van jongeren hierover afspraken te maken en de verwachting over het gebruik op lange termijn.

13. Wonen en werken

- Bij nieuwbouwplannen wordt telkens de behoefte aan starterwoningen bezien en bij gebleken behoefte worden indien haalbaar, mogelijkheden tot realisering van goedkope koopwoningen en huurwoningen voor jongere alleenstaanden/tweepersoons huishoudens benut;
- Vanwege de geringe werkloosheid onder jongeren in Nederweert worden er vanuit het jeugdbeleid geen aanvullende kaders geformuleerd op het gebied van werken/jeugdwerkloosheid.

14. Verenigingen

Naast de link met subsidiebeleid, is er ook een relatie tussen verenigingen en sportbeleid. Eén van de uitgangspunten van het sportbeleid is namelijk het structureel maken verenigingsondersteuning ten behoeve van het behouden en optimaal functioneren van vrijwilligers.

- *Realiseren van een eigen permanente binnenjop voor de jongeren;*
- *Ouders meer betrekken bij de binnenjop;*
- *De vrijwilligers die betrokken zijn bij de binnenjop organiseren in de vorm van een stichting;*
- *Verenigingen stimuleren in het behouden van jongeren in de leeftijd van 12 tot en met 19 jaar. Bij handhaving of verhoging van het aantal jeugdleden in die leeftijdscategorie aan het eind van de planperiode (31-12-2008) ten opzichte van uitgangssituatie (01-01-2005) ontvangt de vereniging een stimuleringsbijdrage in de vorm van een éénmalige verdubbeling van het ledensubsidie.*
- *Verenigingen stimuleren in het aanbieden van extra activiteiten voor 12-18 jarigen (relatie met sport);*
- *Zoeken naar en stimuleren van vrijwilligerswerk onder jongeren door het aanbieden van in de tijd beperkte werkzaamheden. Met name de oudere jongeren zouden een goede voorbeeldrol kunnen vervullen voor de jongere groepen. (Ook hier ligt een directe relatie met sport).*
- *Ouders stimuleren om actief betrokken te zijn/worden bij het reguliere verenigingsgebeuren.*